

Proces beatyfikacyjny Sługi Bożego o. Bernarda Łubieńskiego CSsR, redemptorysty

Sługa Boży Bernard Łubieński już za życia cieszył się opinią świętości. Bezpośrednio po jego śmierci, która miała miejsce w Warszawie 10 września 1933 roku, ks. kard. Kakowski w imieniu Episkopatu Polski pisał do ówczesnego prowincjała redemptorystów, o. Marcinka: „Cały Wasz Zakon, ale też i Polska cała katolicka poniosła przez śmierć jego niepowetowaną stratę. Umarł bowiem wielkich i nieocenionych zasług zakonnik, w powszechnym pojęciu święty: in odore sanctitatis. Umarł kapłan wierny, który według Serca Bożego i według myśli Bożej czynił (1 Krl 11, 35). Umarł misjonarz, apostoł Polski, po wszystkich bowiem dzielnicach naszego kraju rozlegał się jego głos natchniony przez lat kilkadziesiąt, wszystkie warstwy społeczeństwa naszego korzystały z jego żarliwej pracy w konfesjonale i na ambonie. Był przykładem w mowie, w obcowaniu, w miłości, w wierze, w czystości (1 Tm 4,12)”. Dlatego też wcześniej zaczęto myśleć o jego beatyfikacji, a jego osoba, życie i działalność stały się tematem wspomnień, opracowań i publikacji.

Niestety, wybuch II wojny światowej, okupacja Polski przez wojska niemieckie w latach 1939 - 1945, spalenie klasztoru redemptorystów w Warszawie i wymordowanie trzydziestu jego członków opóźniły przygotowanie i rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego.

Na polecenie prowincjała redemptorystów o. Franciszka Marcinka podjęto je po zakończeniu wojny. Zajmował się nimi przez pewien czas o. Józef Herman. Kontynuował je o. Marian Pirożyński, który już w 1946 roku wydał popularną biografię Sługi Bożego i zgromadził w latach 1946 -1948 wypowiedzi biskupów polskich na temat możliwości podjęcia procesu beatyfikacyjnego.

Rządy nieprzychylnego dla Kościoła reżimu komunistycznego, dwukrotne aresztowanie o. Mariana Pirożyńskiego w latach 1953 - 1954 i 1958 - 1960 ponownie utrudniły i opóźniły rozpoczęcie procesu.

Ponieważ o. Bernard Łubieński zmarł na terenie Archidiecezji Warszawskiej, dlatego jego proces beatyfikacyjny podjęto właśnie w tej Archidiecezji. Na prośbę wicepostulatora o. Mariana Pirożyńskiego, przedstawioną 25 marca 1961 roku, ordynariusz Archidiecezji Warszawskiej, kardynał Stefan Wyszyński ustanowił 10 kwietnia 1961 roku odpowiedni trybunał kościelny, którego pierwsza sesja miała miejsce 2 czerwca tego samego roku.

Trybunał odbył 104 sesje, podczas których przesłuchano 43 świadków, którzy znali o. Bernarda i przyjęto akta „procesu rogatoryjnego” związanego z przesłuchaniem jako świadka o. Leona Pyżalskiego w Diecezji Albany w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej oraz dokonano sprawdzenia wierności odpisu (transumptu) z aktami oryginalnymi. Proces informacyjny został zakończony 24 listopada 1965 roku. Przepisywanie akt oraz ich tłumaczenie na język łaciński trwało do 3 listopada 1977 roku. W międzyczasie został przeprowadzony w Warszawie w latach 1964-1965 odrębny proces, którego wynikiem było stwierdzenie, że Słudze Bożemu nie był dotychczas oddawany kult publiczny, niedozwolony przez Kościół przed beatyfikacją. Tłumaczenie akt tego procesu na język łaciński trwało także do 1977 roku.

Tymczasem o. Marian Pirożyński, pełniący funkcję wicepostulatora od 12 października 1960 roku, zmarł 4 maja 1964 roku. Wicepostulatorem „ad tempus” został ustanowiony 9 czerwca tego samego roku o. Czesław Kudroń, a jego następcą mianowany został 4 marca 1965 roku o. Stefan Ryznar. Dzięki jego staraniom kardynał Stefan Wyszyński zwrócił się do wiernych w dekrecie wydanym 8 września 1965 roku, by przekazali posiadane pisma o. Bernarda Łubieńskiego, a 3 lutego 1966 roku ustanowił trybunał dla zbadania tych pism. Poszukiwanie i przepisywanie pism o. Bernarda trwało długo, ponieważ były one rozproszone w różnych archiwach Polski i Europy oraz stwarzały poważne trudności w przepisywaniu. Napisane bowiem były w sześciu różnych językach i

zawierały liczne skróty nie tylko poszczególnych zdań, ale także słów i wyrazów. Całość odnalezionych i przepisanych rękopisów objęła 87 tomów maszynopisów. Zgromadzono także 32 publikacje.

W międzyczasie, na prośbę Postulacji, Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych zezwoliła na rozpoznanie i zabezpieczenie szczątków ciała o. Bernarda Łubieńskiego spoczywających w grobowcu na Cmentarzu Wolskim w Warszawie. Ekshumacja miała miejsce 14 kwietnia 1982 roku. Doczesne szczątki o. Bernarda złożono najpierw w nawie bocznej kościoła św. Klemensa Hofbauera w Warszawie, a 15 października 1991 roku przeniesiono je do grobowca przy głównym wejściu do tego kościoła.

Wobec rezygnacji o. Stefana Ryznara ze stanowiska wicepostulatora w 1988 roku, nowym wicepostulatorem mianowany został w roku następnym o. Antoni Bazieli. Na jego prośbę kardynał Józef Glemp dekretem z 21 listopada 1991 roku wyznaczył czterech cenzorów teologów dla oceny publikacji o. Łubieńskiego. Zakończyli swą pracę w 1993 roku. Dla zbadania rękopisów o. Bernarda i dokumentacji sprawy beatyfikacji powołana została 1 października tego samego roku komisja pięciu biegłych historyków, której prace zostały zakończone 28 marca 1995 roku. Transumpt akt tej komisji wraz z dwoma kompletami wspomnianych 87 tomów maszynopisów i 32 publikacji Sługi Bożego doręczony został Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w Rzymie.

Akta procesu informacyjnego i procesu o nieobecności kultu publicznego otwarte zostały oficjalnie w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w Rzymie 17 czerwca 1982 roku. Oznaczało to otwarcie procesu beatyfikacyjnego o. Bernarda na forum wspomnianej Kongregacji i początek etapu rzymskiego tego procesu. Sprawa beatyfikacji Sługi Bożego o. Bernarda Łubieńskiego otrzymała wówczas swój numer bieżący 1427.

Na prośbę postulatora generalnego redemptorystów o. Nicola Ferrante Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych powierzyła 7 maja 1985 roku sprawę procesu beatyfikacyjnego o. Michałowi Machejkowi, karmelicie, jako relatorowi. Po jego przejściu na emeryturę rolę relatora pełnił od 1992 roku o. Hieronim Fokciński, jezuita. W 1985 roku wyznaczony został jako „współpracownik zewnętrzny” relatora o. Antoni Bazieli, redemptorysta. Zadaniem relatora i jego współpracownika było przygotowanie tzw. „Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis Servi Dei”, jego wydrukowanie i przekazanie go Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych jako podstawy do orzeczenia o heroicznosci cnót o. Bernarda Łubieńskiego.

Zmiany na stanowiskach postulatora generalnego redemptorystów w Rzymie w 1986 roku, wicepostulatora w Polsce w 1989 roku oraz relatora w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w 1992 roku sprawiły, że dopiero 30 marca 1998 roku Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych, dzięki staraniom następnego postulatora generalnego redemptorystów o. Antonio Marrazzo, potwierdziła ważność i prawomocność procesu informacyjnego przeprowadzonego w Archidiecezji Warszawskiej i procesu rogatoryjnego (przesłuchanie jednego świadka) w diecezji Albany, w Stanach Zjednoczonych.

„Positio” natomiast zostało wydrukowane w Rzymie pod koniec 2004 roku. Zawiera ono kompletną dokumentację sprawy beatyfikacji o. Łubieńskiego. Dokumentacja ta obejmuje obszerny wybór zeznań świadków z procesu informacyjnego naszego Sługi Bożego, obszerną, opracowaną naukowo biografię o. Bernarda, opinię specjalnej Komisji Historycznej i cenzorów teologów, badających publikacje o. Łubieńskiego oraz pomniejsze opracowania, np. historię procesu beatyfikacyjnego, aktualność sprawy o. Bernarda, wykaz przebadanych archiwów i bibliotek, kompletną bibliografię i omówienie dwunastu cnót Sługi Bożego, zgodnie z wymaganiami procesu beatyfikacyjnego. Do dokumentacji dołączono kilka fotografii, szereg map i wykresów. Pod koniec stycznia 2005 roku „Positio” zostało przekazane do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

12 kwietnia 2005 r. odbyło się w Rzymie zebranie konsultorów historyków tej Kongregacji, którzy pozytywnie ocenili i zaakceptowali dokumentację od strony historycznej. Następnym etapem procesu będzie zebranie konsultorów teologów tej samej Kongregacji, którzy będą badać sprawę od

strony teologicznej. Po jego zakończeniu cały materiał zostanie przedstawiony do oceny kardynałom i biskupom, którzy są członkami Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Po zebraniu kardynałów i biskupów członków Kongregacji, kardynał prefekt poinformuje papieża o wnioskach i ewentualnych uwagach członków tego zebrania. Ostateczną decyzję w odniesieniu do dekretu o heroicznosci cnót o. Bernarda Łubieńskiego podejmie osobiście Ojciec Święty. W przypadku pozytywnej decyzji zostanie przygotowany odnośny dekret o heroicznosci cnót, który następnie zostanie opublikowany w obecności Papieża.

Drugim warunkiem beatyfikacji jest stwierdzenie przynajmniej jednego cudu zdziałanego przez przyczynę Sługi Bożego. Taki fakt cudowny uważa się za potwierdzenie przez Boga świętości kandydata do beatyfikacji. Stwierdzenie przez Kościół cudowności jakiegoś faktu odbywa się także w formie procesu kościelnego wpraw na terenie diecezji, gdzie miało miejsce domniemane cudowne uzdrowienie, a następnie w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. W sprawie Sługi Bożego o. Bernarda Łubieńskiego przeprowadzono w Warszawie w latach 1998 -2000 proces kościelny odnośnie domniemanego cudownego uzdrowienia dziecka, jakie miało miejsce w 1989 roku. Niestety, dwaj lekarze z konsulty watykańskiej wydali w 2002 roku negatywną opinię wstępną na temat tego domniemanego cudownego uzdrowienia. Dlatego też wciąż potrzeba modlitwy w intencji cudu i nowych łask za wstawiennictwem o. Bernarda Łubieńskiego, aby w ten sposób Bóg zechciał potwierdzić jego świętość. Wierzmy bowiem, że szczególne łaski za wstawiennictwem świętych otrzymuje się przez pełną zaufania i wytrwałą modlitwę.

19 marca 2001 roku o. Antonio Marrazzo, postulator generalny redemptorystów, mianował do pomocy o. Antoniemu Bazieliowi jeszcze dwóch wicepostulatorów: o. Sylwestera Cabałę i o. Pawła Mazankę. Tę pracę kontynuowali także po śmierci o. Bazieli (zmarł 28.09.2006 roku).

Natomiast 19 lipca 2007 roku o. Antonio Marrazzo na prośbę prowincjała o. Zdzisława Klafki mianował wicepostulatorem o. Sławomira Pawłowicza.

Do moich zadań na obecnym etapie procesu należy przede wszystkim kontynuowanie popularyzacji opinii o świętości Sługi Bożego o. Bernarda Łubieńskiego oraz zbieranie wszystkich informacji, które do mnie docierają o łaskach otrzymanych za jego wstawiennictwem. Wśród nich trzeba szukać przede wszystkim takich, które posiadając kryteria nadzwyczajności, zasługiwałyby na dokładniejsze zbadanie i mogłyby stać się przedmiotem nowego procesu odnośnie domniemanego cudownego uzdrowienia za przyczyną o. Bernarda. Temu służy m.in. biuletyn „Apostoł Polski”, który jest wydawany od grudnia 2007 roku (w ciągu roku ukazuje się 5 numerów biuletynu).

o. Sławomir Pawłowicz CSsR

Wicepostulator procesu beatyfikacyjnego Sł. Bożego O. Bernarda Łubieńskiego